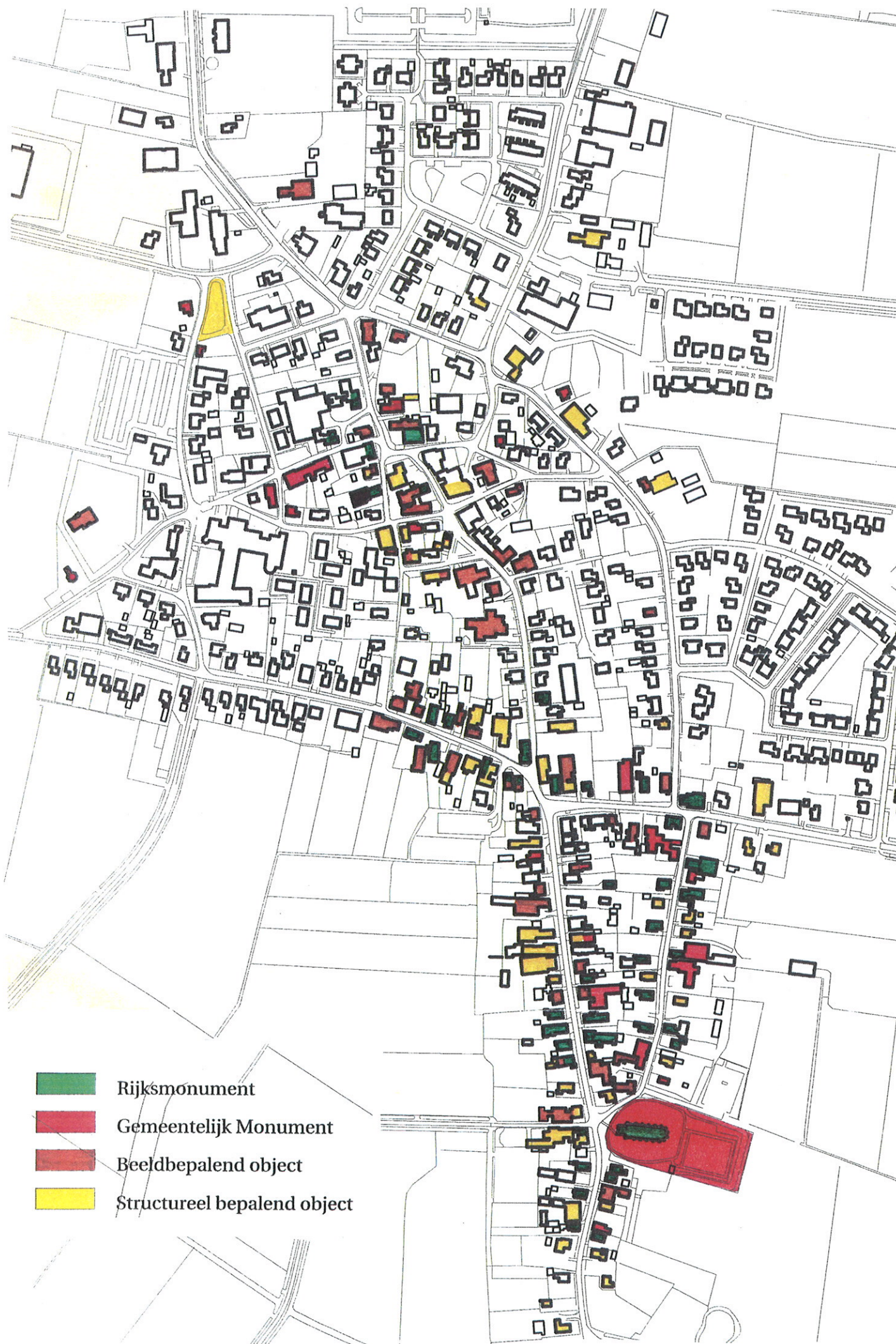

BIJLAGE 2

**Monumenten en
karakteristieke panden**

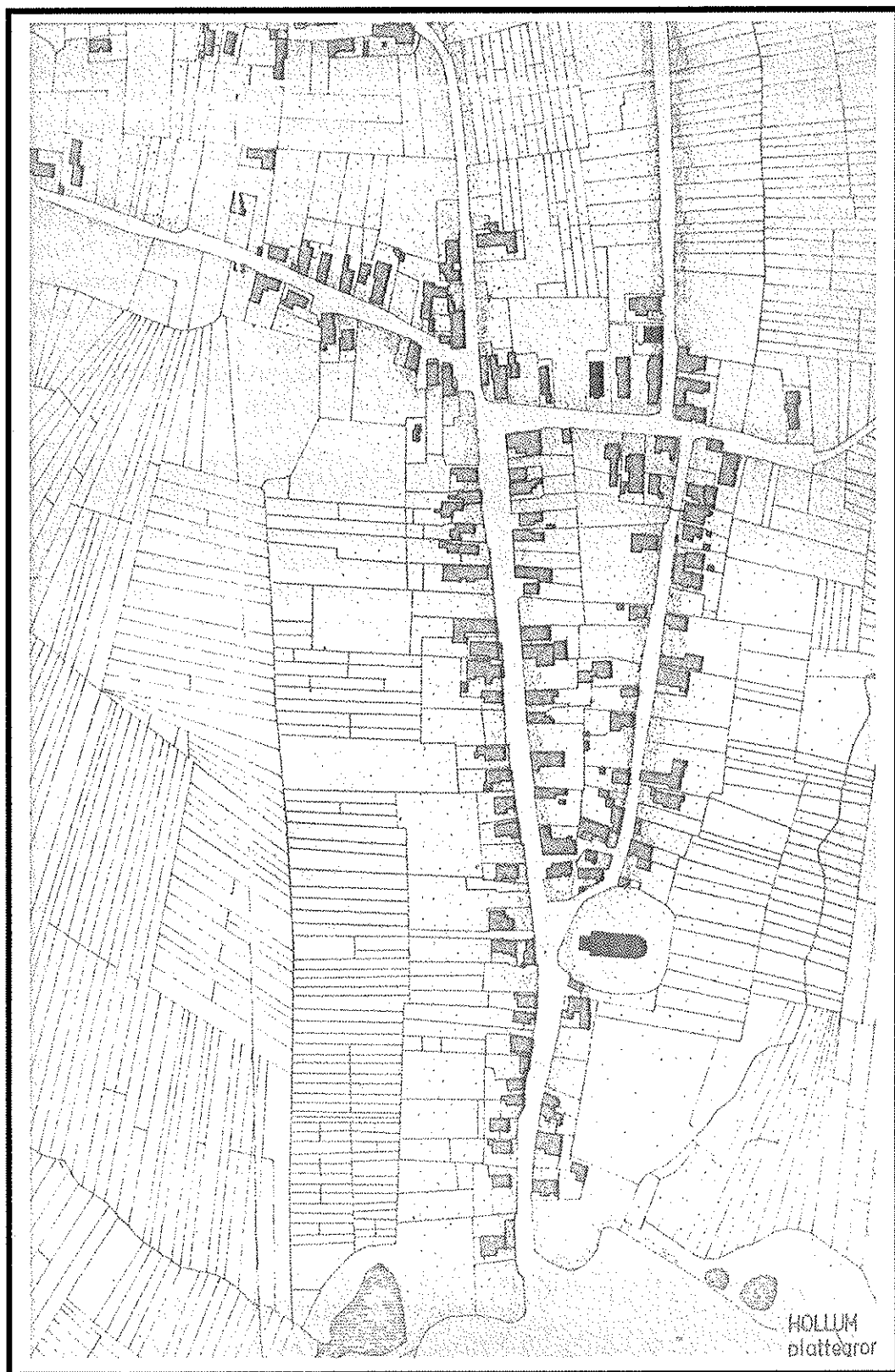

- Rijksmonument
- Gemeentelijk Monument
- Beeldbepalend object
- Structureel bepalend object

Waardevolle objecten Hollum

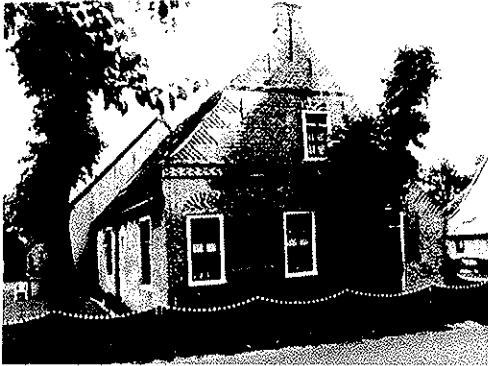
Waardevolle objecten Hollum

Waardevolle objecten Hollum

Waardevolle objecten Hollum

Huis nr.	Status	Anker /jaar	Gegevens
Badweg			
45	Beeldbepalend object		Zomerwoning onder zadeldak met een lichtgebogen dakvlak. Aan de noordzijde een aanbouw, eveneens onder zadeldak met lichtgebogen dakvlak. De onderscheidene dakvlakken zijn gedekt met riet. De wanden waren oorspronkelijk uitgevoerd in horizontale houten delen, thans kunststof. De nok is betimmerd met verticale delen. De oorspronkelijke woning dateert van voor de 2 ^e wereldoorlog.
Joh.Bakkerstraat Johan Tjallings Swart meester bakker in Hollum en bouwer van hotel de Zwaan			
2	Beeldbepalend object		Woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek. In de topgevel drie zes-ruits-raam-kozijnen en een toegangsdeur. In zuidgevel twee negen-ruits-ramen en een dakkapel. Aan de noordgevel een aanbouw onder platdak.
4	Structureel bepalend object		Woning onder samengestelde dakvorm met gevelpannen over topgevels.
3	Structureel bepalend Object		Boerderij zonder woning. Schuur onder zadeldak met een topgevel aan de noordkant en een eindschild aan zuidzijde. Het dak is gedekt met gebakken pannen. Wagendeuren, in het dakvlak uitgebouwd, in de westgevel.
3a?	Beeldbepalend object	1852	Gebouwtje onder zadeldak tussen topgevels dakpannen over topgevels, voormalige smederij. In de topgevel twee raamkozijnen met negen gelijke ruitjes en toegangsdeur met daarboven een luik. Tevens is een jaartalanker aangebracht(1852). In de langsgevel eveneens twee negen-ruits-raamkozijnen en een toegangsdeur.
5	Wordt niet opgenomen	1952	Deze woning is in 1952 gebouwd op de plaats waar vele jaren een boerderijtje heeft gestaan.

Woning onder zadeldak tussen topgevels met dubbele waterlijst, elk bestaande uit 2 strekkenlagen om en om gemetseld in gele Friese- en rode Groninger steen. De onderste waterlijst is de kroonlijst van het hoofdgestel. Het hoofdgestel wordt gevormd door de genoemde kroonlijst, het tussenliggende fries met daaronder het architraaf. De kroonlijst bestaat uit twee strekkenlagen om en om van gele en rode steen, waarvan de bovenste verder uit het gevelvlak steekt dan de onderste. Het fries bestaat uit vier kopse lagen metselwerk van rode en gele steen om en om gemetseld. Daaronder bevindt zich een waterlijst, het architraaf, bestaande uit een enkele strekkenlaag in rode steen. De bovenste waterlijst is uitgevoerd gelijk aan de genoemde kroonlijst en bestaat dus uit twee strekse lagen. De vlechtingen in de topgevel zijn eveneens om en om gemetseld in rode en gele steen.

De jaartalankers in de topgevel vermelden het jaar 1516. Op een lijst uit 1920-'25 staat als jaartal 1561 voor deze woning aangegeven. Het vermoeden bestaat dat het pand toch ouder is dan 1615 en kan dus uit 1561 dateren. De laatste twee jaarankers zouden in dat geval in het verleden zijn verwisseld. De zes-ruits-raamkozijnen in de topgevel zijn voorzien van een ontlastingsboog met om en om gele strekkenlagen en rode koppenlagen. Op een steenlengte van de hoek zijn om de laag een rode klezoor ingemetseld in de langsgevel een negen-ruits-raamkozijn en een lichtopening met glas in het metselwerk ronde bovenkant voorzien van halfsteens rollaag van rode en gele steen. Dit pand is het oudste huis van Ameland! (zie ook inleiding)

7a	Gemeentelijk monument		Schuur achter woning nr. 7 is van latere datum. Ze is gebouwd onder zadeldak met topgevels opgetrokken in gele steen. De wagendeuren bevinden zich in de zuidgevel aan de oostzijde. De huidige schuur is gebouwd in 1954. Al in 1912 vond er een uitbreiding van de oorspronkelijke schuur plaats, welke laatste in het verlengde van de woning stond.
9	Beeldbepalend object		Woning onder zadeldak tussen topgevels met aan noordzijde een lage goot (lege wân) en in de topgevel een enkele waterlijst bestaande uit een muizentand. Daarboven is het metselwerk uitgevoerd in niet passende steen. In langsgevel een negen-ruits-raamkozijn en dakkapel met platdak in het dakvlak.
11	Structureel bepalend object		Aangebouwd aan nr. 9 met aan zuidzijde lage goot (lege wân) en zadeldak tussen topgevels.
Hans Barentsstraat Hans Barents was commandeur ter walvisvaart			
1	Beeldbepalend object	1753	Woning onder zadeldak tussen topgevels met enkele waterlijst bestaande uit een muizentand. Met aangebouwde schuur tussen topgevels. Raamkozijnen en gevelsteen zijn niet authentiek.
6	Beeldbepalend object		Boerderij in vrijwel authentieke staat; de woning en de schuur onder een zadeldak met eindschilden, zowel bij de woning als de schuur. De schuur is voorzien van uilenborden. Een wagendeur in de topgevel van de schuur met een vrij lage goothoogte. De goothoogte van de woning is hoger.
Cornelis Bruinpad Cornelis Bruin was raadslid rond 1930 heeft veel gedaan voor de verharding van wegen. (zijn bijnaam was Kees schilp)			
2	Beeldbepalend object	1830	Woning met samengestelde plattegrond en samengestelde dakvormen gedeeltelijk tussen topgevels. Een gedeelte van het pand is wit bepleisterd. De gevelankers bevinden zich in de zuidgevel.

Burenlaan

1	Structureel bepalend object		Woning bij voormalige boerderij evenwijdig aan de weg met dakkapel aan oostkant.
1	Beeldbepalend object		Schuur onder zadeldak met eindschilden in 2001 gerestaureerd.
5/5a	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak tussen topgevels met een enkele waterlijst bestaande uit twee strekkenlagen. Een grote dakkapel in zuidelijk dakvlak. Aan de zuidzijde een lage goot (lege wân), in de topgevel twee negen-ruits-raamkozijnen, in de top een dubbel raamkozijn.
6	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak over topgevels zonder dakoverstek met een houten daklijst.
7	Gemeentelijk monument		Westelijkste deel van een drietal woningen onder één kap samen met nr 9 en 11. Woning onder zadeldak tussen topgevels, de langsgewel is wit bepleisterd.
7a	Structureel bepalend object		Voormalig bijgebouw ingericht als vakantie verblijf. Onder zadeldak over topgevels.
8	Rijksmonument		Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst; bestaande uit onder een muizentand en boven een koppenlaag. Aanbouw tegen de zuidgevel onder platdak. Aanbouw tegen de noordgevel onder platdak. De daklijst loopt door in de topgevel. Voorheen was hier de bakkerij van Lublink gevestigd.
9/11	Rijksmonument	1668	Woningen onder zadeldak tussen topgevels met dubbele waterlijst bestaande uit twee strekkenlagen. Tevens een dichtgemetseld ontspanningsruitje. De langsgewel is wit bepleisterd, in de zuidgevel een negen-ruits-raamkozijn. Aan de zuidzijde (nr. 11) een aanbouw onder lessenaardak, de gevels wit bepleisterd, restauratie in 2001.

13	Rijksmonument	1664	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst bestaande uit een muizentand, met een strekkenlaag. In de topgevel een luik. Aan de noordzijde een lage goot (lege wân). Een deel van de zuidgevel is wit bepleisterd.
12/14	Rijksmonument		Woning onder zadeldak tussen topgevels, de gevels wit bepleisterd. Ankerrozetten in topgevel.
15	Rijksmonument	1718	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst bestaande uit strekkenlagen. Ontspanningruitje in topgevel drie zes-ruits-raamkozijnen en een deurkozijn in de topgevel, in de langsegevel een negen-ruits-raamkozijn. Het westelijke deel van de zuidgevel heeft een lage goot (lege wân).
			
17	Rijksmonument	1735	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst, beide bestaande uit een muizentand. Twee raamkozijnen in de topgevel en een dakkapel in het noordelijk dakvlak. Tegen de westgevel een aanbouw onder zadeldak tussen topgevels.
16	Beeldbepalend object		Woning onder zadeldak met eindschilden. Gebouwd voor Jan J. v.d. Laag en Gelske W. de Boer.
16	Gemeentelijk monument	1909	Schuur bij boerderij nr. 16, tevens MIP-pand onder zadeldak met wolfseinden, en met wagendeuren in de westgevel. Lage goot (bijzonder fraaie schuur).
18	Rijksmonument	1860	Woning onder zadeldak over topgevels zonder dakoverstek, raamkozijnen met luiken.

20	Beeldbepalend object	1924	Woning onder platdak met dakschilden rondom. De gevels zijn opgetrokken in rode steen. Witte blokken om de raamkozijnen en onder de goot van de voorgevel een houten fries. Gebouwd voor Jacob Brouwer en Pietje Bakker naar een ontwerp van Wybo Dominicus Lublink, timmerman, ontwerper en toezichthouder van de gemeente Ameland. Aannemer was Marten Faber. In de woning tevens een kantoor.
21	Beeldbepalend object		Woning onder zadeldak met eindschilden, de langsgevels evenwijdig aan de weg. Op het oostelijk dakvlak een dakkapel, nok oostgevel vier raamkozijnen en een deurkozijn met ronde bovendorpel in de oostgevel. Het dak gedekt met gegolfde friese dakpannen.
23	Structureel bepalend object	1954	Woning onder zadeldak over topgevels zonder dakoverstek. In de topgevel een enkele waterlijst bestaande uit twee strekkenlagen. Op het noordelijk dakvlak een dakkapel.
25	Structureel bepalend object		Boerderij; woning onder schilddak met zware gootlijst met op het oostelijk dakvlak een dakkapel. De achter aangebouwd schuur heeft een lagere goot en gevels in rode steen. Het dwars geplaatste bijgebouw achter de boerderij is storend!
26	Gemeentelijk monument	1725	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst onder bestaande uit een muizentand en boven uit een kopse laag. In de topgevel een ontspanningsraampje met rollaag (gaaf geheel) aan de noordzijde een lage goot (lege wân). In de zuidgevel twee negen-ruits-raamkozijnen. Dit pand sluit aan op pand nr. 28.

27	Structureel bepalend object	Boerderij in gebruik als kampeerboerderij woning onder schilddak met donkere pannen en dakkapel op oostelijk dakvlak. Voorgevel met vier raamkozijnen en een deurkozijn alsmede een zware gootlijst. Zijgevels wit bepleisterd. Dubbel dakvlak op de voorbouw. Schuur aangebouwd met nok haaks op voorbouw. Voorheen was in de voorbouw de dorpsschool met de onderwijzerswoning gevestigd. Deze school zou gebouwd zijn in 1820, in 1866 werd de school met 6 meter vergroot en de onderwijzerswoning vernieuwd. Deze school bleef in gebruik tot 1877.
28	Structureel bepalend object	Woning onder schilddak met dakkapel op het westelijk dakvlak, voorheen was hier de bakkerij van fam. Boukema, later (jaren zeventig) de viswinkel van Talma, blokgoet op gootklossen. Aan de noordoostzijde een platte aanbouw. Op het noordelijke dakvlak een dakkapel. Achter dit pand nr. 26.
29	Structureel bepalend object	Boerderij, woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek. In de voorgevel uitgebouwde erker. Woning opgebouwd met rode steen en afzettingen van gele koppen, schuur in gele steen.
31	Beeldbepalend object	Boerderij, woning onder zadeldak tussen topgevels met een enkele waterlijst bestaande uit een muizentand. Schuur onder zadeldak met lagere goet dan de woning in de topgevel van de schuur een wagendeur met ronde bovendorpel. Twee raamkozijnen boven in topgevel.
33	Beeldbepalend object	Woning onder zadeldak over topgevels zonder dakoverstek met een dakkapel op het oostelijk dakvlak, de langsgevel loopt evenwijdig aan de weg. De topgevels zijn wit bepleisterd. Gebouwd voor Hannes Barends de Boer en Antje Jans de Boer, Hannes was kapitein en nam het timmerhout mee op zijn schip.

37	Gemeentelijk monument		Woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek, de gevels zijn wit bepleisterd behalve de noordgevel, in de topgevel rozetankers.
39	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak tussen topgevels met een enkele waterlijst bestaande uit een muizentand. De noordgevel is wit bepleisterd. Op het noordelijk dakvlak een dakkapel. In de voorgevel drie raamkozijnen.
42	Beeldbepalend object		Woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek, gevels wit bepleisterd, hoge goothoogte, boven in de topgevel twee raamkozijnen. Achter dit pand nr. 44.
43	Beeldbepalend object	1908	Woning onder schilddak met een dakkapel op de oostgevel. Voormalige onderwijzerswoning. Deze woning werd gebouwd in 1908 ter vervanging van de houten onderwijzerswoning op deze plaats welke behoorde bij de school voor bijzonder onderwijs die werd gebouwd in 1898, nu restaurant 'De Griffel'. De woning werd gebouwd door aannemer J. Nijdam en is in 1927 gerestaureerd door aannemer Gebr. Veenstra te Augustinusga naar een ontwerp van H. Zondag uit Kollum.
44	Gemeentelijk monument	1721	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een enkele waterlijst bestaande uit een muizentand. Gebouwd tegen oostkant van woning nr. 42. In de oostgevel twee raamkozijnen en een kelderraampje.

J.W. Burgerstraat Hervormd predikant 1772-1785			
1	Rijksmonument		Woning onder zadeldak tussen topgevels met aan de zuidzijde een aangebouwde woning. In de noordgevel een enkele waterlijst bestaande uit twee strekkenlagen. Tevens een ontspanningruitje en twee zes-ruits-raamkozijnen en een toegangsdeur. Een lage goot aan de oostgevel (lege wân). In de westgevel een negen-ruits-raamkozijn en een dakkapel in het dakvlak.

5	Rijksmonument	1641	Woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek. In de topgevel een dubbele waterlijst bestaande uit drie strekkenlagen. Tevens in de top een raamkozijn met hijshaak. Aan de oostgevel een lage goot (lege Wân) en een dakkapel in het dakvlak. In de zuidgevel drie negen-ruits-raamkozijnen en een deur en twee dakkapellen met platdak. De gevels wit bepleisterd.
8	Structureel bepalend object	1805	Bakkerij onder zadeldak tussen topgevels, geheel gerestaureerd, met een enkele waterlijst bestaande uit een muizentand in de topgevel. De gevels gevuld met aanéén gesloten zes-ruits-raamkozijnen.

Fenneweg

	Structureel bepalend object		Complex vakantiewoningen onder zadeldak gedekt met riet. Deze woningen dateren uit 1952-1960 en is daarmee het oudste vakantiewoningen complex van Hollum. De eerste drie woningen vanaf het noorden zijn in 1952 gebouwd. Aan de westzijde van de weg ligt het in de jaren (19)30 aangelegde bos. Alle woningen zijn voorzien van een kap met rieten dakbedekking.
15	Beeldebepalend object		Vakantiewoning met samengestelde plattegrond en dakvorm voorzien van wolfseinden. Gedekt met riet, tevens MIP-pand. De wanden zijn wit bepleisterd de topgevel is betimmerd met horizontale delen.
27	Beeldebepalend object		Vakantiewoning onder zadeldak met aanbouw haaks op de nok van het hoofdgebouw. Het dak met wolfseinden is gedekt met riet. De wanden tot de verdiepingsvloer zijn wit bepleisterd, daarboven houten delen.

Herenweg

1	Gemeentelijk monument	1781	Voorheen boerderij thans museumpand, onder een zadeldak over topgevels, met lage muurplaat aan de langsgevels. De noordelijke topgevel is bekleed met hout. De muren zijn uitgevoerd in kleinsteen. In de westgevel ingebouwde wagendeuren. Aan de zuidzijde een aangebouwde woning onder zadeldak tussen topgevels met jaartal ankers in de zuidgevel. In de topgevel een dubbele waterlijst beide bestaande uit een muizentand. Losstaand huisje onder zadeldak tussen topgevels met een enkele waterlijst bestaande uit een muizentand. De panden zijn ingericht als museum.
2	Rijksmonument		Woning onder zadeldak tussen topgevels met dakkapellen op westelijk dakvlak. Een dubbele waterlijst bestaande uit een muizentand. In de topgevel twee negen-ruits-raamkozijnen (niet authentiek).
3/3a	Beeldbepalend object	1899	Dubbele woning onder zadeldak met eindschild, voorheen boerderijtje. De boerenschuur is verbouwd tot woning. In het noordelijke deel was voorheen een winkeltje gevestigd. De noordgevel eindigt in een eindschild met daarop een dakkapel. Aan de westgevel een aanbouw onder lessenaardak. Alle gevels wit bepleisterd uit 1708.
4	Gemeentelijk monument	1867	Doopsgezinde kerk, pand onder zadeldak met aan de noordzijde een eindschild. Voorgevel met gemetselde penanten. Gebouwd in 1867 ter vervanging van de kerk van de Jan Jacobs-Gemeente uit 1708 welke op dezelfde plaats heeft gestaan. Aan deze oudere kerk was een ingangsportaal tegen de oostgevel gebouwd.

7	Beeldbepalend object		Woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek, opgetrokken in rode Groninger steen. Steile kap met tegen de topgevel een aangebouwde erker en voorzien van breed uitstekende goten. Ontwerp vermoedelijk Architect Veldstra.
8	Rijksmonument	1723	Woning onder zadeldak over topgevels met een aanbouw tegen de topgevel eveneens onder zadeldak tussen topgevels, muren wit gepleisterd. Voorheen was dit een grote boerderij. De schuur is afgebroken. In de topgevel een dubbele waterlijst bestaande uit twee strekkenlagen waarvan de bovenste is afgerond.
10	Structureel bepalend object		Boerderij, woning onder zadeldak met eindschilden, drie dakkapellen. Wit gepleisterd fries onder goot.
10	Beeldbepalend object		Schuur onder zadeldak met gebroken eindschilden. In de noordgevel is een deur uitgebouwd in het dakvlak. Diverse oude dakramen.
12/12a	Rijksmonument	1779	Woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek. In de noord- en zuidgevel een dubbele waterlijst, beide bestaande uit een muizentand. Een ontspanningsruitje in de zuidgevel. Tevens twee zes-ruits-raam-kozijnen, met een toegangsdeur en een raamkozijn boven in de topgevel. In de westgevel een negen-ruits-raamkozijn.

Jan Jacobsweg Voorganger van het Doopsgezinde Jan Jacobsvolk

1	Gemeentelijk monument	1772	Woning onder zadeldak tussen topgevels met aan de oostgevel een lage goot (lege Wân). Aan de zuidzijde een aanbouw onder zadeldak tussen topgevels. In de topgevel van de woning een dubbele waterlijst beide bestaand uit een muizen-tand (3 lagen). In de topgevel van de aanbouw een enkele waterlijst eveneens bestaande uit een muizentand. Tegen de westgevel is in de jaren negentig een uitbreiding gerealiseerd met de nok op gelijke hoogte als de oorspronkelijke woning. Ook in deze topgevel een dubbele waterlijst (fraai geheel).
12	Gemeentelijk monument		Woning onder zadeldak over topgevels met een dakoverstek, op het westelijke dakvlak is een dakkapel geplaatst. In de langsegevel drie zes-ruits-raamkozijnen en een toegangsdeur met bijzonder uitbeelding in het bovenlicht (afgebeeld is een zeeman met baard en een zeilschip onder volzeil met daarboven de naam AHAB de schipper uit het verhaal Moby Dick). De topgevels zijn wit bepleisterd.
	Structureel bepalend object		Overblijfsel van een veekeringsdijkje. Binnen dit dijkje werd in het verleden graan geteeld, met name rogge. Om dit te beschermen tegen het loslopende vee werd een dijkje aangelegd, voorheen zal het dijkje iets hoger en steiler zijn geweest. Herstel van dit dijkje in de oorspronkelijke vorm wil ik bij deze adviseren!
Kerkepad			
2	Rijksmonument	1850	Deel woning onder zadeldak met eindschild (zie ook Zuiderlaan 21), de gevels wit bepleisterd (alleen het noordelijkste deel is Rijksmonument) met dakkapel aan noordzijde.
4	Structureel bepalend object		Voormalige boerderij met woning, thans kampeerboerderij onder zadeldak met eindschild en verschillende goothoogen.

O.P. Lapstraat Olfert Pieter Lap was gezagvoerder op de grote vaart 1 8-6-1854

1/3/5 Gemeentelijk monument

Bebouwing onder zadeldak bestaande uit respectievelijk een schuur, een woning, twee tussenwoningen en een schuur. Voorheen waren hier twee boerderijen met woningen aan elkaar gebouwd. Een en ander levert een zeer fraaie gevelwand op welke zich vrijwel nog in authentieke staat bevindt. De gevels aan de O.P. Lapstraat hebben verschillende goothoogten en verschillende vormen van raamkozijnen en dakkapellen. Tevens verspringt de gevellijn op verschillende plaatsen soms minimaal. Het dakvlak aan de zuidzijde vertoont een knik en eindigt in een lage goothoogte. Opm. De noordgevel van de oostelijkste woning was voorheen zuidelijker geplaatst, dit blijkt uit de balkconstructie. Op de zolder zien we vlechtingen en een rond ontspanningsruitje in de woningscheidende muur.

2 Rijksmonument 1663
beeldbepalend (aanbouw)

Woning onder zadeldak tussen topgevels met aan de oostelijke langsgevel een gedeeltelijke uitbouw met lage goot (lege Wân). In de zuidelijke topgevel een dubbele waterlijst bestaande uit twee strekkenlagen. Met een bovenraam en een ontspanningsruitje. Boven de raamkozijnen een strekse hanenkam. In de uitbouw aan de westzijde is een snackbar gevestigd. Van deze aanbouw is de nok haaks op die van de woning aangebracht. Voorheen stond achter deze woning een boerenschuur met op het dak een mosterdmolen genaamd "Zelden rust".

Pietje Miedenweg / Lombokweg

Structureel bepalend
Object

Complex boerderijen gebouwd na de grote ruilverkaveling uitgevoerd in 1955-1965. Alle erven zijn voorzien van beplanting.

2.4.6.8. Beeldbepalend object
10.1.3/1

Boerderijen gebouwd in de grote ruilverkaveling van de jaren '50. Woning onder zadeldak over topgevels zonder dakoverstek. Landbouwschuren onder zadeldak met eindschilden en uilenborden, gedekt met rode gebakken pannen. Wagendeuren in de topgevels met daarachter het hooivak.

Molenweg

6 Beeldbepalend object 1918/
1927

Voormalige boerderij. De woning onder zadeldak tussen topgevels is aangebouwd aan de schuur. De schuur onder zadeldak met een eindschild en een wagendeur in de zuidgevel. De woning heeft een hogere goot dan de schuur en is eerder gebouwd door een rustend schipper. Het gebouw is ingericht voor appartementen. De woning is gebouwd in 1918 voor Gerrit Iewes de Vries (zeeman). De schuur is gebouwd in 1928 voor Dirk Douwes Roep.

Gemeentelijk monument 1990

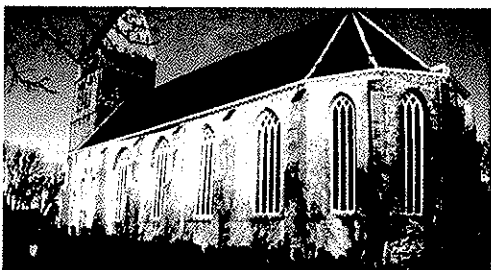
Korenmolen stellingmolen gebouwd in 1990 op exact dezelfde plaats als de vorige stellingmolen die in 1840 is gebouwd en in 1949 is gesloopt. Het heeft als zodanig grote waarde in het dorpsbeeld en toont een stukje van de industriële geschiedenis.

Noorderweg

4	Gemeentelijk monument	1797	Woning onder zadeldak over topgevels met een dakoverstek. De voorgevel en een langsgevel zijn wit bepleisterd. In de voorgevel een dubbele waterlijst bestaande uit twee strekkenlagen. Tegen de zuidgevel bevindt zich een gedeeltelijke aankapping met een lage goothoogte (lege wân). De noordgevel heeft over de gehele lengte een lage goothoogte. De achter de woning gebouwde schuur is opgetrokken in rode steen en voorzien van een houten topgevel. Het geheel onder zadeldak over topgevels, in de zuidgevel een negen-ruits-raamkozijn.

Oosterlaan

1	Structureel bepalend object	Woning onder zadeldak over topgevels zonder dakoverstek. Aan de zuidzijde een uitbouw onder topgeveltje. Zes- en negen-ruits-raamkozijnen in de langsgevel. Een aanbouw aan de westgevel onder lessenaardak over gevels zonder overstek. Gehele pand wit bepleisterd.

Ned. Herv. Kerk deze oorspronkelijk Gotische kerk is gebouwd in de 14^e eeuw en werd in 1569 door de Watergeuzen verwoest. Pas in 1678 werd de kerk hersteld, toen werd het houten tongewelf aangebracht in plaats van de oorspronkelijke gemetselde gewelven.

De noordgevel is opgebouwd met zware kloostermoppen, de zuidgevel, welke in 1569 grotendeels werd verwoest, is opgebouwd met Friese kleinsteen. De steunberen zijn tijdens de restauratie in 1879 ommetseld met kleinsteen. De Gotische raamkozijnen zijn aangebracht tijdens de grote restauratie in 1970. De huidige kerk is de vierde kerk op deze plaats.

Het eerste houten kerkje met een afmeting van 11.20 x 6.80 meter dateert uit ongeveer het jaar 1000.

De tweede kerk, opgetrokken in tufsteen was groot 22 x 8 meter en was voorzien van een rond gesloten koor. Tegen deze kerk werd aan het begin van de dertiende eeuw een bakstenen toren gebouwd.

De derde kerk is gebouwd in de tweede helft van de dertiende eeuw. Deze kerk was weer groter dan haar voorganger met afmetingen van 24 x 8,70 meter. Ze werd gebouwd in zware baksteen en met een transept zodat er een kruiskerk ontstond, de oudere toren bleef bestaan.

De vierde en huidige kerk werd gebouwd in de veertiende eeuw en was met een afmeting van 37 x 11.60 meter fors groter dan haar voorganger.

De verbreding van de verschillende kerken heeft steeds in zuidelijke richting plaats gevonden. De kerk is eigendom van de Hervormde Gemeente. De luidtoren is van zware kloostermoppen opgetrokken en is eigendom van de burgerlijke gemeente. In de toren ligt onder de vloer een klokkegietsplaats waar de klok uit 1626 is gegoten.

		In 1779 hing deze klok in de toren met de volgende tekst: Bovenste regel; 'Petrus A Cammingha vrij ende erfheer van Ameland 1626. Onderste regel; Haije Cornelis, Jan Jacobs, Gabbe Poulus, Dülke Douwes' alsmede een wapen van heren van Ameland. De klok heeft onder een diameter van 3 voet en 31½ duim en een hoogte van 2 voet en 7 duim.
2	Gemeentelijk monument	Openbare begraafplaats met monumentale grafzerken. Veel grafzerken herinneren aan de Groenlandse walvisvaart en de koopvaardijvaart. Op een aantal stenen staan schepen afgebeeld terwijl op de grafzerk van de vrouw een huis is afgebeeld. Om de begraafplaats een oude ommuring. De oudste grafzerk dateert uit 1752.
3	Beeldbepalend object	Eindwoning onder zadeldak.
4	Gemeentelijk monument	Woning onder zadeldak tussen topgevels.
5	Beeldbepalend object	Tussenwoning van nr. 7 en 3 onder zadeldak aanbouw aan de zuidzijde onder lessenaardak tussen gevels, restauratie in 2000.
6	Structureel bepalend object	Woning onder zadeldak tussen topgevels, met uitbouw aan zuidgevel.
7	Beeldbepalend object	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een enkele waterlijst in oostgevel. Uitbouw aan de zuid-oostzijde onder lessenaardak. Geheel gerestaureerd in 2000.
8	Rijksmonument	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst, beide bestaand uit een muizentand.

9	Rijksmonument	1731		Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst beide bestaande uit een muizentand. Kozijnen met luiken en ontspanningsluikje in de oostgevel. Tegen de westzijde een aanbouw onder zadeldak tussen topgevels. In de langsgevel twee negen-ruits-raamkozijnen eveneens voorzien van luiken. In het bovenlicht van de voordeur een levensboom.
10/10a	Rijksmonument			Woning onder zadeldak over topgevels zonder dakoverstek, in de topgevel twee negen-ruits-raam-kozijnen. Nr. 10a woning onder zadeldak over topgevels zonder dakoverstek, haaks op nr. 10.
12	Structureel bepalend object			Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst, beide bestaand uit muizentand. Gebouwd omstreeks 1975.
13	Rijksmonument			Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst beide bestaande uit een muizentand. Drie raamkozijnen in de topgevel. Een toegangsdeur in de langsgevel.
14	Gemeentelijk Monument			Boerderij met aangebouwde woning onder zadeldak achter topgevel. Nok van de woning en schuur in een lijn. Wagendeuren in de zuidgevel.
14	Beeldbepalend object			Boerderij met een aangebouwde schuur loodrecht op de boerderij met een lagere nokhoogte als het hoofdgebouw en een wolfseind boven de zuidgevel.
15	Structureel bepalend object			Woning onder zadeldak tussen topgevels. In de topgevel onder drie kozijnen boven twee kozijnen. Een dubbele waterlijst in de topgevel bestaande uit een muizentand van drie lagen.
16	Rijksmonument	1876		Boerderij, woning onder zadeldak tussen de topgevel en de schuur. In de topgevel onder drie raamkozijnen, kleine uitbouwen aan zuidgevel.

16	Gemeentelijk monument		Schuur onder zadeldak over topgevels. In de westgevel een houten top.
17/17a	Rijksmonument	1864	Woning onder zadeldak tussen topgevels. In de langsgevel een negen-ruits-raamkozijn. Een enkele waterlijst bestaande uit een koppenlaag. Blokgoet op gootklossen.
18	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak tussen topgevels.
19/21	Rijksmonument	1728	Woning onder zadeldak tussen topgevels. Een dubbele waterlijst beide bestaande uit koppenlagen. Twee kozijnen in de topgevel alsmede een ontspanningsraampje. In de langsgevel een negen-ruits-raamkozijn.
21a	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst bestaande uit koppenlagen.
22-26	Rijksmonument	1723	Drie woningen, nr. 22 met langsgevel aan de weg onder zadeldak tussen topgevels. Een dubbele waterlijst bestaande uit een muizentand van twee lagen. Geheel wit bepleisterd en in de noordelijke topgevel een luik met een hysoog en een ovaal ruitje. Nr. 24, tussenwoning met een lagere nok en goet, haaks op nr. 22. Nr. 26 een woning onder zadeldak tussen topgevels. Jaartalankers in de oostgevel. Een dubbele waterlijst in de oostgevel bestaande uit een muizentand. Het pand is in 1982 gerestaureerd.
23/23a	Rijksmonument	1740	Woning onder zadeldak over topgevels met aan de noordzijde lagere goet (lege Wân). Een dubbele waterlijst in de topgevel bestaande uit een muizentand van drie lagen. Boven twee raamkozijnen en vlechtingen in de gevel.
27	Gemeentelijk monument		Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst beide met een muizentand, tevens een ontspanningsruitje. In gebruik als onderdeel van het Sorgdragermuseum.

28	Structureel bepalend object	1760	Woning onder zadeldak tussen topgevels. De langsgevel langs de weg. In de langsgevel een twaalf-ruits-raamkozijn. In de topgevel een enkele waterlijst bestaande uit een muizentand.
29	Gemeentelijk monument	1771	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een negen-ruits- en een zes-ruits-raamkozijn in de topgevel. Aan de noordzijde een aangebouwde houten schuur. De woning is in ca. 1990 opnieuw opgebouwd naar een ontwerp van W. Kiewiet. In de oostgevel een gevelsteen (hardsteen) met opschrift D.S. 1801.
30	Rijksmonument		Boerderij met aangebouwde woning onder zadeldak over topgevels, met dakoverstek en gestileerde boeiboorden. Een dubbele waterlijst in de topgevel beide bestaande uit een muizentand. In de topgevel twee negen-ruits-raamkozijnen evenals in de zuidgevel. Aan de noordzijde een lagere goot (lege wân). In de woning twee bedsteden met daartussen een gang van de kamer naar de bijruimte.
31	Rijksmonument	1751	Woning onder zadeldak tussen topgevels in gebruik als museum. In beide topgevels een dubbele waterlijst bestaande uit een muizentand. Aan de zuidelijke langsgevel aanbouwen. De oostelijke aanbouw met lessenaardak tussen gevels. De westelijke aanbouw onder zadeldak tussen topgevels. Het pand is in 1751 gebouwd door Pieter Cornelis Sorgdrager rustend commandeur van de walvisvaart. De oostkamer is geheel bezet met originele wandtegels, alsmede een tegel-tableau met een afbeelding van de walvisvaarder, de 'Barbice Welvaren'. Dit tegeltableau is gemaakt in tegelfabriek Harlingen en geschilderd door Pals Kersten in 1751.

32	Beeldbepalend object	Doopsgezinde pastorie, pand onder zadeldak met eindschilden waarin opgenomen dakkapellen. Voorheen was dit pand twee verdieping hoog met een platdak.
----	----------------------	---

Oranjeweg

1	Beeldbepalend object		Woning onder zadeldak over topgevels, geen dakoverstek. Aan de noordzijde een lage goothoogte (lege Wân). Aanbouw aan de westgevel onder zadeldak, voorheen een vrij grote boerderij, de schuur is gesloopt rond 1960.
2/4	Gemeentelijk monument	1618	Dubbele woning onder zadeldak tussen topgevels waarvan de zuidgevel bijzonder fraai is en in authentieke staat verkeert. In deze gevel twee twaalf-ruits-raamkozijnen in de eerste woning en eenzelfde raamkozijn in de tweede woning. In de topgevel een dubbele waterlijst bestaande uit twee koppenlagen. De westgevel is niet authentiek de steen is zelfs storend. De oostgevel heeft een dakoverstek. Opmerking dit is het op één na oudste huis van Ameland!
3/5	Rijksmonument	1755	Dubbele woning tussen topgevels met in de zuidgevel twee bovenramen (niet authentiek) met een hijshaak. Aan de oostgevel een lage goot over de gehele lengte van beide woningen (lege Wân). Dakkapellen in het dakvlak met zadeldakjes. In de noordgevel een dubbele waterlijst, boven een koppenlaag en onder muizentand (beide 2 lagen).
6/6a	Beeldbepalend object		Woning onder zadeldak tussen topgevels met aan de noordgevel een lage goot (lege Wân). De gevels wit bepleisterd. Op het zuidelijk dakvlak een dakkapel met platdak. In de oostgevel (achtergevel) een dubbele waterlijst bestaande uit twee strekkenlagen. Geen authentieke kozijnen.

38	Gemeentelijk monument	Ca. 1930	Vakantiewoning gebouwd omstreeks 1930, onder tentdak gedekt met riet. Op alle dakvlakken uit het dak getilde dakkapellen gedekt met riet. De wanden zijn uitgevoerd in houten rabatdelen. Alle vensters zijn voorzien van luiken met daarop geschilderd een zandloper. Aan de noordzijde een aanbouw onder platdak. Tevens MIP-pand.
40	Gemeentelijk monument		Oude boerderij met een woning in het verlengde van de schuur onder zadeldak achter topgevel. Aan de noordzijde een lage goot (lege wân). De schuur waarvan de nok iets hoger ligt dan die van de woning heeft aan de zuidzijde een lage goot. Wagendeuren in het gevelvlak van de zuidgevel en uitgebouwd in het lage dakvlak, onder zadeldak gedekt met pannen. De situatie van deze wagendeuren of Dorsvloerdeuren komt overeen met de beschrijving van het Amelander langhûs (blz. 1 e.v.) De topgevels van de schuur zijn uitgevoerd in hout.
45-51	Rijksmonumenten	1880	Vuurtorenwachterwoningen. Panden onder zadeldak tussen topgevels. De gevels zijn gestukadoord met daarin een vakverdeling. De schoorsteenkanalen zijn tegen de buitenkant van de gevels gemetseld. De topgevels zijn afgedekt met een overstekende rollaag. Kozijnen voorzien van zes-ruits ramen. Tegen de topgevels een aanbouw onder platdak. Bij de toegangsdeuren een uitgebouwd tochtportaal van hout. In 1923 werd in een deel, nummer 45, een eigen centrale gebouwd met twee 1 cilinder Brons motoren die elk 9 PK wisselstroom leverden van 110 volt. In 1960 werd overgegaan op het openbaar lichtnet.

53+55	Rijksmonumenten	1887	Dubbele wachterwoningen gebouwd in 1887 noodzakelijk geworden door uitbreiding van de uitkijktaken. Pand onder zadeldak tussen topgevels. De gemetselde gevels zijn uitgevoerd in kruisverband. De kozijnen zijn voorzien van lichtgebogen bovendorpels en zes-ruits-ramen. De topgevels afgedekt met een overstekende rollaag. Brede dakgoot met daaronder een gestukadoord fries. In de gevels zijn fraaie rozetankers aangebracht. Bij de toegangsdeur uitgebouwde houten tochtportaaltes.
	Rijksmonument	1880	Vuurtoren met een hoogte van 57 meter. Gebouwd in 1880 in opdracht van koning Willem III. In gebruik genomen op 10 mei 1881. De huidige wachtruimte is in 1947 gebouwd. De constructie bestaat uit gietijzeren ringen met flensen die met bouten in halfsteens verband aan elkaar bevestigd zijn. De opbouw waarin het draaiend licht is geplaatst is uitgevoerd in brons en is vernieuwd in ca. 1980. Ontwerper van de vuurtoren was Quirinus Harder hoofdconstructeur bij de bouwkundige dienst van het loodswezen. De toren is gebouwd door ijzergieterij Nering Bögel te Deventer, voor een bedrag van fl. 54.000,-. De fundering bestaat uit vijf en zeventig hardstenen platen dik 20 cm. op een diepte van 1.75 m –peil. De platen vormen een doorsneden van 11.50 m en zijn onderling verbonden met 264 doorkrammen. Tegen de omtrek van de platen werd een ‘damwand’ van grenen platen geplaatst. Vanaf de hardsteen platen is tot 0.05 –peil kegelvormig een fundering opgemetseld van Friese Mop in basterdtras. De bovendiameter van de fundering bedraagt 9.64 m. Op dit metselwerk werden 20 hardsteen voetstukken geplaatst met een dikte van 0.60 m en verankerd door staven tot aan de onderste hardsteen platen. De fundering werd gemaakt door Fa. Ferdinand Boonstra voor een bedrag van fl. 10.880,-

Structureel bepalend
object

Jeugdherberg in gebruik genomen in 1947 in de voormalige barakken van de Duitse bezetter. In 1995 door brand verwoest en vervangen door 4 gebouwen onder zadeldak uitgevoerd in hout.

De Plaats

1 Beeldbepalend object

Ingebouwde woning onder zadeldak met aan de westzijde een eindschild. In deze woning bevindt zich een tegeltableau van zes tegels met een afbeelding van een kofschip. Dit tableau zou uit de naastliggende woning (nr. 3) afkomstig zijn en is gemaakt in 1880 bij van Hulst te Harlingen. De schilder was Folkert Park.

3 Beeldbepalend object

Ingebouwde woning onder zadeldak.

5 Gemeentelijk monument

Boerderij, met de langsgevel aan de Oosterlaan. Woning onder zadeldak over topgevels met een dakoverstek en een gestileerd boeiboord. Een enkele waterlijst in de topgevel. Op de oostzijde een dakkapel. De landbouw-schuur behoort bij nr. 5. Deze schuur met lagere goot en eindschild is langs de weg gebouwd. De schuur is ingericht voor appartementen.

Plantsoenstraat

1 Beeldbepalend/structureel 1938
bepalend object

Boerderij tevens MIP-pand, woning, structureel bepalend. Woning onder mansardekap, aan oostzijde wolfseinde. Aan westzijde aangebouwde schuur welke beeldbepalend is, onder zadeldak met eindschilden met uit het dakvlak komend dakkapel. Op noordelijke dakvlak van woning twee dakkapellen toegangsdeur tussen twee raamkozijnen in noordelijke langsgevel. De boerderij is gebouwd in 1938 naar een tekening van Aannemer Germen de Vries.

3 Beeldbepalend object

Woning onder zadeldak over topgevel met een dakoverstek. Aan de westzijde een aangebouwde woning. De gevels zijn wit bepleisterd, houten goten op gootklossen.

5	Structureel bepalend object	Woning onder zadeldak over topgevels zonder dakoverstek. Op de noordgevel twee dakkapellen.
---	-----------------------------	---

6	Structureel bepalend object	Woning onder zadeldak over topgevels.
---	-----------------------------	---------------------------------------

Ridderweg

1	Structureel bepalend Object	Woning onder zadeldak over topgevels.
---	-----------------------------	---------------------------------------

3	Structureel bepalend Object	Woning onder zadeldak over topgevels.
---	-----------------------------	---------------------------------------

4	Structureel bepalend object	Woning met een aangebouwde schuur, woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek. Schuur onder zadeldak.
---	-----------------------------	---

Jan Roepespad

genoemd naar Jan Gerrits Roep die ongeveer ter plaatse van het huidige kampbureau een boerderij heeft gehad die later is afgebrand

Structureel bepalend object	Complex vakantiewoningen gerealiseerd in 1999 en 2000. Woningen onder zadeldak gedekt met riet. Wanden wit bepleisterd.
-----------------------------	---

Corn. Schellingerstraat

Hervormd predikant van 1672-1683 heeft gezorgd dat de N.H. kerk werd herbouwd nadat deze in 1579 door de watergeuzen was verwoest

3	Structureel bepalend object	Boerderij, schuur onder zadeldak Aan de oostzijde een geknikt dakvlak. In de noordelijke topgevel een gedeeltelijke betimmering.
---	-----------------------------	--

6	Gemeentelijk monument	Woning onder zadeldak over gevels met een dakoverstek waarvan de boeilijst is gefigureerd. Geknikt dakvlak met aan beide langsgevels een lage goot (lege Wân). Tot de jaren zestig stond achter deze woning een boerenschuur. In de topgevel twee en één kleiner zes-ruits-raamkozijnen en een bovenraamkozijn. Op het zuidelijk dakvlak een uit het dak komend dakkapel gedekt met pannen. Aan de oostzijde een aanbouw met lagere nok.
---	-----------------------	--

8	Gemeentelijk monument	1730	Woning onder zadeldak met verschillende goothoogten (lege Wân). Gevels wit bepleisterd. In het westelijk dakvlak een dakkapel met ronde afdekking. De gehele woning is gedekt met riet. Dit laatste is niet authentiek, voorheen was het pand gedekt met pannen. In de gevels verschillende raamkozijnen. Het bijbehorende schuurtje, eveneens gedekt met riet, is beeldbepalend. Volgens een oude schets was de zuidgevel een topgevel met het jaartal 1730. Opm. Dit pand was vroeger een boerderij nog rond 1958-1960 waren aan de noordzijde van het pand de stallen aanwezig.
---	-----------------------	------	--

Schoolstraat

1a	Rijksmonument		Woning onder zadeldak tussen topgevels, vormt een dubbele woning met de woning Westerlaan nr. 2. In de noordgevel een dubbele waterlijst, bestaande uit: onder een muizentand en boven koppenlaag. Lage goot aan de westgevel (lege Wân). Op het oostelijke dakvlak twee dakkapellen.
2	Structureel bepalend object		Winkelpand nu onder een zadeldak met eindschilden. Voorheen woning onder zadeldak tussen topgevels met jaartalankers in de zuidgevel Ao 1681 en een dubbele waterlijst.
6	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak met gevelpannen. Uitgebouwde erker in voorgevel.
8	Rijksmonument		Restaurant, vroeger woning, onder zadeldak tussen topgevels met aan de zuidzijde een aanbouw onder lessenaardak. Enkele waterlijst in de westgevel bestaande uit een muizentand. Blokgoet op gootklossen, twee zes-ruits-raamkozijnen en een deur in de westgevel.

5	Beeldbepalend object	1980	Openbare basisschool, gebouw uitgevoerd in traditionele bouw met tentdaken boven de leslokalen (5st.) en overige platte daken. De tentdaken gedekt met OVH-pannen. Gebouwd in 1984 door aannemer P. Faber naar een ontwerp van D. de Boer.
7	Beeldbepalend object		Woning onder schilddak met dakkapel op de oostgevel. Raam- en deurkozijnen met ronde bovendorpel. Brede gootlijst met goot op de gevels. Gebouwd in 1886, gelijk met de bouw van de voormalige school, als onderwijzerswoning. Vermoedelijk in 1935 verbouwd naar een ontwerp van architect T. Venstra.
20	Beeldbepalend object		Deze zeer fraaie boerenschuur van grote afmetingen en bijzonder lage goot aan de zuidgevel zou beeldbepalend of zelfs gemeentelijk monument kunnen zijn ware het niet dat het gemeentebestuur toestemming heeft verleend het grootste deel van deze schuur te slopen voor de bouw van een systeemwoning!
22	Beeldbepalend object		Winkelpand, gebouw onder zadeldak tussen topgevels naar een kopie van een woning uit 1647 op deze plaats. Nieuw pand gebouwd in 1999. In de zuidelijke topgevel een dubbele waterlijst, beide bestaande uit een muizentand.

Spinhuisstraat

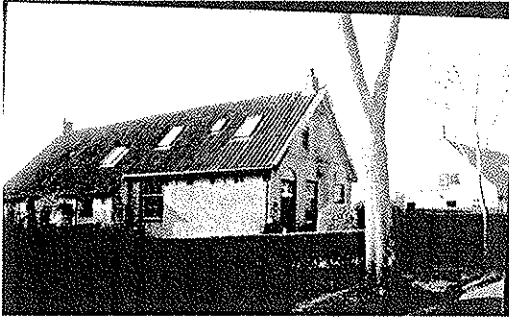
1	Gemeentelijk monument		Woning welke is overgebleven van twee geschakelde boerderijtjes deels in de voormalige boerenschuur gebouwd en deels in de oorspronkelijke woning. Het geheel onder zadeldak met aan de oostzijde een betimmerde topgevel en aan de noordzijde een lage goot (lege wân) en wit bepleisterde gevel. Met name de zuidgevel is erg fraai.
2	Structureel bepalend object		Gebouw onder zadeldak, voormalige winkel met schuur en woning.

Tussendijken			
1	Beeldbepalend object	1911	Woning onder samengestelde dakvorm met gedeeltelijk een platdak. Voorheen pastorie van de Gereformeerde Gemeente. De uitbouw aan de zuidgevel is niet beeldbepalend. Gebouwd in 1911 door aannemer Leegstra uit de Valom, die ook het bestek maakte. De bouwkosten bedroegen fl. 3.885,- met inbegrip van de scheepsvrachten voor de bouwmaterialen.
2	Rijksmonument	1754	Boerderij, woning onder zadeldak achter topgevel gebouwd tegen de topgevel van de schuur. De schuur onder een zadeldak met aan de oostkant een eindschild. Blokgoten op gootklossen en een enkele waterlijst in de topgevel van de woning bestaande uit een muizentand van twee lagen. In de langsgevel een twaalf-ruits-raamkozijn.
3	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek en hoge goothoogte.
17	Beeldbepalend object	1837	Woning onder zadeldak over topgevels met een dakoverstek. Muren wit bepleisterd. In de topgevel twee zes-ruits-raamkozijnen voorzien van luiken met zandloper.

26	Gemeentelijk monument/ Structureel bepalend object	1721 1794	Woning onder zadeldak tussen topgevels met aan de noordzijde aangebouwd een kleinere woning (uit 1794) eveneens onder zadeldak tussen topgevels. In de topgevel van zowel de hoofdwoning als de aangebouwde woning een dubbele waterlijst bestaande uit: onder een muizentand en boven een koppenlaag van twee lagen. De gevels zijn niet authentiek, waarschijnlijk is er een muur voor geplaatst. In de kleine woning heeft oorspronkelijk een tegeltableau gezeten van zes tegels voorstellend een springend paard met tussen de opgeheven voorpoten een gebouwtje. De schuur is structureel bepalend. De oorspronkelijke boerenschuur is omgebouwd tot appartementen. Schuur onder een zadeldak met een topgevel en een eindschild, een wagendeur in de noordgevel.
36	Structureel bepalend		Boerderij waarvan de schuur is ingericht voor appartementen. Schuur onder zadeldak met eindschilden en dakkapellen.
38	Beeldbepalend object	1715	Woning onder zadeldak tussen topgevels met wit bepleisterde gevels. Uitbouw aan de langsgevel onder lessenaardak (lege Wân). Op het noordelijk dakvlak twee dakkapellen met zadeldak, gedekt met pannen. De boeiboorden zijn fraai uitgesneden. Negen-ruits-raamkozijn in de noordgevel. De uitbouw is niet bepleisterd en voorzien van vier kleine raamkozijntjes met kruisroeden. Dit pandje is overgebleven van twee geschakelde boerderijen met woningen.
40	Structureel bepalend object		Boerderij, waarvan de schuur is ingericht voor appartementen onder zadeldak met eindschilden en dakkapellen. De woning losstaand van schuur onder zadeldak over topgevels (gevelpannen).

Westerlaan			
1	Rijksmonument	1751	Dubbele woning onder zadeldak tussen topgevels, in de topgevels een dubbele waterlijst bestaande uit: onder een muizentand en boven koppenlaag van drie lagen.
2	Rijksmonument	1675	Dubbele woning onder zadeldak tussen topgevels, voorheen was hier de bakkerij van Jan v.d. Laag gevestigd. Geheel gerestaureerd in 1990. Tegen de westgevel een aanbouw onder lessenaardak, in de topgevel een dubbele waterlijst bestaande uit; onder een muizentand en boven koppenlaag van drie lagen.
3	Rijksmonument	1721	Woning onder zadeldak tussen topgevels. De zuidgevel wit bepleisterd. In de langsgevel negen-ruits-raamkozijnen. De noordgevel met een dubbele waterlijst beide bestaande uit een muizentand van twee lagen.
4	Structureel bepalend object		Boerderij, woning onder zadeldak over topgevels. Schuur onder zadeldak over topgevels. Tussenstuk met plat aan woning gebouwd (kop-hals-romp).
7	Structureel bepalend object		Aanbouw aan restaurant nr. 9 storend object!
9	Rijksmonument	1661	Pand onder zadeldak tussen topgevels voorheen woning thans restaurant, gevels wit gekalkt, blokgoten op gootklossen, gevelankers 1061. In de topgevel een dubbele waterlijst beiden bestaande uit twee strekken lagen en een ontspanningsruitje.
8	Beeldebepalend object		Woning onder zadeldak met eindschilden. De langsgevel langs de weg. Geheel wit bepleisterd met twee dakkapellen, dakbedekking OHP.
10	Structureel bepalend object		Dubbele woning waarvan de noordelijkste voorheen een aangebouwde schuur was, pand was voorheen boerderij. Onder zadeldak over topgevels.

11	Structureel Bepalend object		Woning onder zadeldak tussen topgevels, zie ook nr. 13.
12	Beeldbepalend object	1730	Woning onder zadeldak over topgevels met aan de voorgevel een aangebouwde erker. Zijgevels wit bepleisterd. Aan de oostgevel een uitbouw onder lessenaardak.
13	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak tussen topgevels, vormt dubbele woning met nr. 11 zadeldak over topgevels zonder overstek met gevelplanken.
14	Rijksmonument	1897	Woning onder zadeldak tussen topgevels, de zuidelijke topgevel is wit bepleisterd. Aan de oostzijde een lage goot of aankapping (lege wân).
15	Gemeentelijk monument	1923	Gereformeerde kerk, gebouw onder zadeldak tussen topgevels, op de noordgevel een torentje met puntdak. Gebouwd in 1923.
16	Rijksmonument		Woning onder zadeldak tussen topgevels met aangebouwde schuur, voorheen boerderij. De zuidgevel is nu een topgevel maar had voorheen een eindschild.
17	Rijksmonument		Woning onder zadeldak tussen topgevels, vormt samen met nr. 19 (zie opmerking aldaar) één pand. Dit gedeelte was voorheen een boerenschuur met aan de zuidzijde een schilddak.
18	Beeldbepalend object		Woning onder zadeldak met eindschilden. De langsgevel, langs de weg, wit bepleisterd zesruit raamkozijnen. De zijgevels uitgevoerd in kleinsteen.

20/20a Beeldbepalend object

Dubbele woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek, met aan de westzijde een aanbouw onder schilddak later aangebouwd. Op twee na oudste pand van Ameland. Boven de toegangsdeur bevindt zich een halfronde ontlastingsboog met teruggemetselde boogvulling. Ontlastingsbogen zien we nog vaak boven de raamkozijnen. In de oostgevel een negen-ruits-raamkozijn. Verder in de gevel een dubbele waterlijst bestaande uit twee strekkenlagen (zie opmerking bij nr. 17). Dit pand was voorheen samen met nr. 17, een boerderijtje. In het zuidelijke deel was de boerenschuur gevestigd. De zuidgevel, nu een topgevel was voorheen een dakschild.

Dubbele woning onder zadeldak tussen topgevels, in gevel zes-ruits-raamkozijnen, blokgoten op gootklossen. Twee dakkapellen op de zuidkant. In de oostelijke topgevel een negen-ruits-raamkozijn dakbedekking OHP.

21/23 Rijksmonument

O.1708

W.1710

Woning onder zadeldak tussen topgevels. In de topgevels een dubbele waterlijst bestaande uit: onder een muizentand en boven een koppenlaag. Tevens vlechtingen en een ontspanningsraampje in de oostgevel. Alle gevels zijn in kleinsteen opgemetseld. Jaartalankers in oost- en westgevel (O en W).

In dit pand waren omstreeks 1980 de volgende wandtegels aanwezig:

In de oostelijke kamer; 1092 bijbelse tegels, in de kelder 50 bijbelse tegels, in de tussenkamer 504 springertjes en 288 herdertjes, In de westkamer 753 herdertjes, 48 diverse figuurtjes en 90 bijzondere afbeeldingen zoals kasteeltjes en landschappen. Totaal 2825 tegeltjes.

23a Beeldbepalend object

Schuur behorende bij woning nr. 23, voorheen boerderij. Pand onder zadeldak gedekt met pannen.

25	Beeldbepalend object	1694	Woonboerderij, onder zadeldak tussen topgevels, voorheen woning, boerderij en slagerij. Blokgoten op gootklossen op verschillende hoogte. Geheel gerestaureerd in ca. 1990, jaartalankers in de oostgevel. In deze gevel een dubbele waterlijst beide bestaande uit strekkenlagen en een ontspanningsruitje. In 1940 werd tegen de oostgevel een aanbouw gemaakt t.b.v. het postkantoor naar een ontwerp van architect T. Venstra Ozn.
35	Beeldbepalend object	1936	Woning onder zadeldak over topgevels met dakoverstek. Steile kap en een fraaie luifel boven de voordeur. Gebouwd door aannemer M. Faber te Hollum naar een tekening uit juli 1936.

Zwaneplein

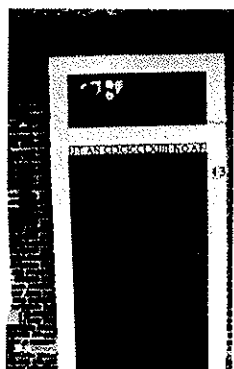
3	Beeldbepalend object		Timmerwerkplaats met woning, Woning onder zadeldak evenwijdig aan de nok van de schuur. Schuur eveneens onder zadeldak. De schuur is ouder dan de woning.
6	Rijksmonument	1772	Hotel de Zwaan. Gebouw onder zadeldak met eindschilden en hoge gevels. In de voorgevel zes-ruits-raamkozijnen. Gebouwd als Herenlogement in 1772 door Johannes Tjallings Zwart, meesterbakker te Hollum. In dit pand bevindt zich nog de zgn. Heerskamer geheel volgens de Rococostijl ingericht. In deze kamer werden voorheen de burgemeesters en volmachten van het dorp gekozen. In het dakvlak zijn een viertal dakkapellen opgenomen.

13

Rijksmonument
Structureel bepalend.

1764

Woning onder zadeldak tussen topgevels, voormalige bakkerij gebouwd in 1764 door Johannes Tjallings Swart meesterbakker te Hollum. De gevels zijn opgetrokken in rode Groninger steen. In de langsgevel vier negen-ruits-raamkozijnen en een toegangsdeur met bovenlicht. Op de tussendorpel van het deurkozijn het opschrift: (J.T. AN. CD)CICCXIII.NO.A.P.) vertaling Johannes Tjallings AN- 1764 –NO Antke Pieters.

In dit pand was voorheen een bakkerij gevestigd. In de noordgevel is nog een houten hijsbalk aanwezig boven een zes-ruits-raamkozijn, voorheen een luik. Tevens is een originele hijsinrichting op de verdieping aanwezig. Ook de bakkersoven is nog in het pand aanwezig. In de noordgevel bevindt zich een klein rond raampje met doorgaande rollaag, hierdoor liep de hijskabel, tevens vermoedelijk een opening voor uilen om muizen te kunnen vangen.

De schuur achter de woning, is opgemetseld in gele Friese steen, is structureel bepalend en gedeeltelijk ingericht als winkel. Opvallend is het fraaie uitbouwte aan de noordzijde, op de plaats waar de schuur de woning ontmoet.

Johannes Tjallings Swart heeft ook een houtzaagmolen gehad deze stond aan de zuidkant van het dorp. Tevens had hij een grote boerderij waar nu Koudenburg is en had hij een bakkerij aan de Herenweg.

Zuiderlaan

2

Structureel bepalend
object

Voormalig schuurtje verbouwd tot vakantieverblijf onder zadeldak over topgevels met aan de oostzijde een aanbouw onder lessenaardak.

3

Structureel bepalend
object

Woning onder zadeldak over topgevels (geen dakoverstek) met dwarsbouw aan de noordzijde.

3a

Structureel bepalend
object

Woning onder zadeldak tussen topgevels, gevels wit bepleisterd.

4	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak tussen topgevels met aan de zuidoostzijde een aanbouw onder zadeldak.
6	Rijksmonument	1850	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst bestaande uit onder: een muizentand en boven een koppenlaag. In ca. 1980 geheel gerestaureerd. In de zijgevel een negen-ruits- raamkozijn.
7	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak over topgevels (geen dakoverstek).
8	Gemeentelijk monument		Woning onder zadeldak met eindschild aan de westzijde en een gevel met beiteling aan de oostzijde. Verkeert in slechte staat van onderhoud, aanbouw aan de oostzijde onder zadeldak over topgevel.
9	Rijksmonument	1744	Woning onder zadeldak tussen topgevels. De gevels wit bepleisterd, in de oostgevel een dubbele waterlijst bestaande uit onder een muizentand en boven een koppenlaag. Bovenraam met hijsbeugel.
10	Structureel bepalend object		Woning onder zadeldak met eindschilden in de westgevel een dakkapel.
11	Structureel bepalend object		Voormalig café De Hoop nu AZC, gebouw onder schilddak.
12	Beeldbepalend object???????		Schuur onder zadeldak met wolfseinden evenwijdig aan de weg. Ingebouwde wagendeuren in de westgevel en lage goothoogte. Gevels afgewerkt met windveren.
13	Rijksmonument	1670	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst. De langsegevels wit gepleisterd met een negen-ruits-raamkozijn. In de topgevel raamluiken.
14	Rijksmonument		Woning onder zadeldak tussen topgevels. De gevels wit bepleisterd, raamluiken in de topgevel.

16	Rijksmonument	1751	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst beide bestaande uit strekkenlagen. De langsgevel aan de noordzijde opgemetseld van kloostermoppen, vermoedelijk afkomstig van de kerk zie (opm. aldaar).
19	Rijksmonument	1710	Woning onder zadeldak tussen topgevels met een dubbele waterlijst bestaande uit onder een muizentand en boven een koppenlaag. De gevels wit bepleisterd, in de langsgevels een negen-ruits-raamkozijn. Dakkapel op de noordkant.
21	Structureelbepalend object		Deel woning onder zadeldak met een eindschild het noordelijkste deel is Kerkepad nr. 2.

Januari 2001 D.de Boer

